

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 14 februari 2003

om fastställande av reviderade ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till tvättmedel och ändring av beslut 1999/476/EG

[delgivet med nr K(2003) 143]

(Text av betydelse för EES)

(2003/200/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke⁽¹⁾, särskilt artikel 6.1 andra stycket i denna, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EG) nr 1980/2000 föreskrivs att miljömärket får tilldelas en produkt vars egenskaper gör att den på ett väsentligt sätt kan bidra till betydande förbättringar i fråga om vissa centrala miljöaspekter.
- (2) Enligt förordning (EG) nr 1980/2000 skall specifika miljömärkningskriterier fastställas för varje produktgrupp.
- (3) Det föreskrivs också att miljömärkningskriterierna, liksom även de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna, skall ses över i god tid innan giltighetstiden för de kriterier som fastställts för varje produktgrupp löper ut.
- (4) Det är lämpligt att se över de miljökriterier som fastställts i kommissionens beslut 1999/476/EG av 10 juni 1999 om fastställande av ekologiska kriterier för att tilldela gemenskapens miljömärke för tvättmedel⁽²⁾ i syfte att anpassa dessa kriterier till marknadsutvecklingen. Samtidigt bör beslutets giltighetstid, som förlängts genom beslut 2002/172/EG⁽³⁾, samt definitionen av produktgruppen ändras.

(5) Det bör antas ett nytt beslut om de särskilda miljökriterier som skall gälla för denna produktgrupp; detta beslut bör vara giltigt i fem år.

(6) Under en begränsad period på högst arton månader bör de nya kriterier som fastställs i detta beslut och de kriterier som fastställts genom kommissionens beslut 1999/476/EG gälla parallellt, så att företag som har tilldelats eller ansökt om miljömärke för sina produkter innan detta nya beslut träder i kraft ges tillräcklig tid för att anpassa sina produkter till de nya kriterierna.

(7) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut grundar sig på det utkast till kriterier som fastställts av Europeiska unionens miljömärkningsnämnd enligt artikel 13 i förordning (EG) nr 1980/2000.

(8) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats genom artikel 17 i förordning (EG) nr 1980/2000.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

För att kunna tilldelas gemenskapens miljömärke enligt förordning (EG) nr 1980/2000 skall tvättmedel omfattas av produktgruppen "tvättmedel" enligt definitionen i artikel 2 i detta beslut och uppfylla de ekologiska kriterier som anges i bilagan till beslutet.

⁽¹⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 187, 20.7.1999, s. 52.

⁽³⁾ EGT L 56, 27.2.2002, s. 32.

Artikel 2

Produktgruppen "tvättmedel" omfattar alla tvättmedel i pulverform, flytande form eller annan form som är avsedda för tvätt av textilier, och som främst är avsedda att användas i tvättmaskiner för hushållsbruk, utan att för den skull utesluta tvätterier och kollektiva tvättstugor.

Artikel 3

För administrativa ändamål skall produktgruppen tilldelas produktgruppskodnummer "6".

Artikel 4

Artikel 3 i beslut 1999/476/EG skall ersättas med följande:

"Artikel 3

Produktgruppsdefinitionen och de särskilda miljökriterierna för denna produktgrupp skall gälla fram till 31 augusti 2004."

Artikel 5

Detta beslut skall gälla från och med den 1 mars 2003 till och med den 29 februari 2008.

Tillverkare av produkter som omfattas av produktgruppen tvättmedel och som redan tilldelats miljömärket före den 1 mars 2003 får fortsätta att använda märket till och med 31 augusti 2004.

Tillverkare av produkter som omfattas av produktgruppen "tvättmedel" och som redan ansökt om miljömärket före den 1 mars 2003 får tilldelas märket enligt villkoren i beslut 1999/476/EG. I sådana fall får miljömärket användas fram till och med 31 augusti 2004.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 14 februari 2003.

På kommissionens vägnar

Margot WALLSTRÖM

Ledamot av kommissionen

BILAGA

ALLMÄNT

Kriteriernas syfte

Det främsta syftet med dessa kriterier är

- att spara transporter och energi genom att främja användningen av kompakta tvättmedel,
- att minska vattenföroreningen genom att minska den sammanlagda mängden kemikalier i produkterna och användningen av potentiellt farliga komponenter,
- att minimera avfallsproduktionen genom att minska mängden primärförpackning.

Kriterierna ökar dessutom konsumenternas miljömedvetenhet. Kriterierna har fastställs till nivåer som främjar märkning av tvättmedel med låg miljöpåverkan.

Bedömnings- och kontrollkrav

För varje kriterium anges de särskilda bedömnings- och kontrollkraven.

När det krävs att sökanden skall tillhandahålla intyg, dokumentation eller analysrapporter, eller på annat sätt styrka att kriterierna uppfylls, kan dessa dokument komma antingen från sökanden själv eller från dennes leverantörer eller underleverantörer.

Där så är möjligt bör analyserna genomföras av laboratorier som uppfyller de allmänna kraven i EN ISO 17025 eller motsvarande.

I tillämpliga fall får andra testmetoder än de som anges för varje kriterium användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan.

Den koncentration av en komponent i en produkt som innebär att det krävs dokumentation om att komponenten överensstämmer med miljökriterierna fastställs allmänt till $\geq 0,1$ viktprocent av beredningen. Denna koncentration fastställs till $\geq 0,01$ viktprocent av beredningen för kriterierna för farliga eller giftiga ämnen eller beredningar.

I tillägg I.A återfinns databasen för tvättmedelskomponenter (DID-listan) som omfattar de vanligaste komponenterna i tvättmedel. Det skall användas för att få fram de uppgifter som krävs för att beräkna CDV_{tox} och för att bedöma ytaktiva medels biologiska nedbrytbarhet.

Vid behov kan den sökande använda senare ändringar av DID-listan när dessa blir tillgängliga.

Den sökande skall på eget ansvar ta reda på lämpliga värden för de berörda parametrarna för sådana komponenter som inte ingår i DID-listan. Därvid skall det tillvägagångssätt som beskrivs i tillägg I.B. användas.

För komponenter som inte ingår i DID-listan kan de sökande tillhandahålla den dokumentation om biologisk nedbrytbarhet (anaerobt) som krävs med hjälp av det tillvägagångssätt som anges i tillägg I.C.

I förekommande fall får behöriga organ begära in kompletterande dokumentation och de får även genomföra oberoende kontroller.

Vid bedömning av ansökningar och vid kontroll av uppfyllandet av kriterierna i denna bilaga rekommenderas de behöriga organen att ta hänsyn till om ett erkänt miljöledningssystem som EMAS eller ISO 14001 används (sådana system måste dock inte användas).

Funktionell enhet och referensdos

Den funktionella enheten uttrycks i g/tvätt (gram per tvätt). För fulltvättmedel är detta den dosering som krävs för 4,5 kg last (torra textilier), och för syntettvättmedel den dosering som krävs för 2,5 kg last (torra textilier) i tvättmaskinen. Den dosering som tillverkaren rekommenderar konsumenter vid en vattenhårdhet på 2,5 mmol $CaCO_3$ /liter och "normalt smutsade" textilier tas som referensdosering för beräkning av de ekologiska kriterierna och provningen av tvätteffektiviteten. Om en vattenhårdhet på 2,5 mmol $CaCO_3$ /liter ej är tillämplig i de medlemsstater där tvättmedlet marknadsförs skall sökanden ange den referensdosering som skall användas.

KRITERIER

1. Totalmängd kemikalier

Totalmängd kemikalier i g/tvätt är rekommenderad dosering minus vatteninnehåll.

Den sammanlagda kemikaliemängden får inte överstiga 100 g/tvätt.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med en redogörelse för de beräkningar som visar på överensstämmelse med detta kriterium.

2. Olösliga oorganiska komponenter

Den sammanlagda mängden olösliga oorganiska komponenter i den rekommenderade dosen skall högst vara 30 g/tvätt.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med en redogörelse för de beräkningar som visar på överensstämmelse med detta kriterium.

3. Toxicitet för vattenorganismer

Kriteriet toxicitet vid utspädning (CDV_{tox}) beräknas för varje komponent (i) enligt följande formel:

$$CDV_{tox}(\text{komponent } i) = \frac{\text{vikt } (i) \cdot LF(i)}{LTE(i)} \cdot 1\,000$$

Där vikt (i) är vikten på komponenten per rekommenderad dos, LF är belastningsfaktorn och LTE är komponentens toxiska långtidseffekt.

Värdena för parametrarna LF och LTE skall vara desamma som anges i databasen för tvättmedelskomponenter (DID-listan) i tillägg 1.A. Om den berörda komponenten inte finns med i DID-listan skall den sökande uppskatta dessa värden enligt det tillvägagångssätt som beskrivs i tillägg 1.B. CDV_{tox} adderas för varje komponent, och på så vis erhåller man produktens CDV_{tox} .

$$CDV_{tox} = \Sigma CDV_{tox(\text{komponent})}$$

Den rekommenderade dosens CDV_{tox} får inte överstiga 4 500 l/tvätt.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med en redogörelse för de CDV_{tox} -beräkningar som visar på överensstämmelse med detta kriterium.

4. Fosfater

Den sammanlagda mängden fosfater (som natriumtripolyfosfat – STPP) vid rekommenderad dos får högst vara 25 g/tvätt.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med en redogörelse för de beräkningar som visar på överensstämmelse med detta kriterium.

5. Biologisk nedbrytbarhet av ytaktiva ämnen

a) Biologiskt lätt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt)

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara lätt nedbrytbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall meddelas det behöriga organet. I DID-listan (se tillägg 1.A) anges om ett ytaktivt ämne är aerobt nedbrytbart eller inte (dvs. de ämnen som markeras med ett "J" i kolumnen för "Icke aerobt nedbrytbart" skall inte användas). I fråga om ytaktiva ämnen som inte finns med i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är aerobt nedbrytbara. Testerna av lätt nedbrytbarhet av organiska ämnen skall vara de som anges i rådets direktiv 67/548/EEG av den 27 juni 1967 om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen⁽¹⁾, i dess ändrade versioner, i synnerhet de metoder som anges i bilaga V.C4, eller deras motsvarande OECD 301 A-F-testmetoder, eller deras motsvarigheter i form av ISO-tester. Principen om en 10-dagarsgräns skall inte tillämpas. Godkännandenivån skall vara 70 % för de tester som anges i bilaga V.C4-A och C.4-B i direktiv 67/548/EEG (och deras motsvarande OECD 301 A- och E-test och motsvarande ISO-test), och 60 % för testerna C4-C, D, E och F (och deras motsvarande OECD 301 B-, C-, D- och F-test och motsvarande ISO-test).

⁽¹⁾ EGT L 196, 16.8.1967, s. 1.

b) Anaerob nedbrytbarhet

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara anaerobt nedbrytbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas. I DID-listan (se tillägg I.A) anges om ett ytaktivt ämne är anaerobt nedbrytbart eller inte (dvs. de ämnen som markeras med ett "J" i kolumnen för "Icke aerobt nedbrytbart" skall inte användas). I fråga om ytaktiva ämnen som inte finns med i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är anaerobt nedbrytbara. Referenstestet för anaerob nedbrytbarhet skall vara ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller motsvarande testmetod. Minimikravet är minst 60-procentig nedbrytbarhet vid anaeroba förhållanden. Testmetoder som simulerar förhållandena i en anaerob miljö kan också användas för att visa att minst 60 % nedbrytbarhet har uppnåtts under anaeroba förhållanden (se tillägg I.C).

6. Farliga eller giftiga ämnen eller beredningar

a) Följande ämnen får inte finnas i produkten, vare sig som del av formuleringen eller som del av någon beredning som ingår i formuleringen.

- Alkylfenoletoxylat (APEO) och dess derivat.
- Nitromysk och polycykliska mysker, inbegripet bl.a.
 - xylenmysk: 5-tertiär-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen,
 - ambrettmysk: 4-tertiär-butyl-3-metoxy-2,6-dinitrotoluen,
 - mosken: 1,1,3,3,5-pentametyl-4,6-dinitroindan,
 - tibetinmysk: 1-tert-butyl-3,4,5-trimetyl-2,6-dinitrobensen,
 - ketonmysk: 4'-tert-butyl-2',6'-dimetyl-3',5'-dinitroacetafenon,
 - HHCB: 1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexametylcyklopenta(g)-2-benzopyran,
 - AHTN: 6-acetyl-1,1,2,4,4,7-hexametyltetralin.
- EDTA (etylendiamintetraacetat)
- NTA (nitrilotriacetat)

Bedömning och kontroll: Den sökande skall tillhandahålla ett intyg om att ovan angivna ämnen inte ingår i produkten.

b) Kvävtäta ammoniumsalter som inte lätt kan brytas ned biologiskt skall inte användas.

Bedömning och kontroll: Den sökande skall tillhandahålla exakt formulering av produkten, samt dokumentation som visar att eventuella kvävtäta ammoniumsalter som använts är biologiskt nedbrytbara, och ett intyg om överensstämmelse med detta krav.

c) Den sammanlagda mängden fosfater som inte är lätt nedbrytbara (aerobt) får inte överstiga 0,5 g/tvätt vid rekommenderad dosering.

Bedömning och kontroll: Den sökande skall tillhandahålla exakt formulering av produkten, samt dokumentation som visar att eventuella fosfonater som använts är biologiskt nedbrytbara, och ett intyg om överensstämmelse med detta krav.

d) Produkten får inte innehålla några komponenter som klassificeras eller kan klassificeras som

- R40 (misstänks kunna ge cancer),
- R45 (kan ge cancer),
- R46 (kan ge ärftliga genetiska skador),
- R49 (kan ge cancer vid inandning),
- R50-53 (mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön),
- R51-53 (giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön),
- R59 (farligt för ozonskiktet),
- R60 (kan ge nedsatt fortplantningsförmåga),
- R61 (kan ge fosterskador),
- R62 (möjlig risk för nedsatt fortplantningsförmåga),
- R63 (möjlig risk för fosterskador),
- R64 (kan skada spädbarn under amningsperioden),
- R68 (möjlig risk för bestående hälsoskador),

eller kombinationer av dessa riskfraser, i enlighet med direktiv 67/548/EEG och dess ändrade versioner, eller i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat⁽¹⁾ och dess ändrade versioner.

Alla ämnen eller komponenter i de beredningar som används i formuleringen, vilka överstiger 0,01 % av slutprodukten, skall också uppfylla ovan angivna krav.

Inga konserveringsmedel som klassificeras eller kan klassificeras som R50-53 får användas, oberoende av mängden.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall meddelas det behöriga organet. Kopior av varuinformationsbladen för alla komponenter (oberoende av om det rör sig om ämnen eller beredningar) skall tillhandahållas. Den sökande skall dessutom tillhandahålla ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium.

- e) Produkten skall inte klassificeras som R43 (kan ge allergi vid hudkontakt) i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta formulering skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med kopior av varuinformationsbladen för alla komponenter, ur vilka varje komponents klassificering eller frånvaron av klassificering skall framgå, samt ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium.

- f) Alla ingredienser, som tillsatts till produkten för doftens skull, måste ha tillverkats och/eller hanterats i enlighet med rekommendationerna från International Fragrance Association.

Bedömning och kontroll: Ett intyg om överensstämmelse skall tillhandahållas.

7. Enzymernas renhet

Inga mikroorganismer från enzymproduktionen får finnas i den slutliga enzymberedningen.

Bedömning och kontroll: En testrapport eller ett intyg från enzymtillverkaren skall lämnas till det behöriga organet.

8. Förpackningskrav

- a) Om inga refillförpackningar finns att tillgå får primärförpackningens sammanlagda vikt inte överstiga 3,7 g per tvätt för tablettor och 1,7 g per tvätt för alla övriga produkter.
- b) Om refillförpackningar finns att tillgå får primärförpackningens sammanlagda vikt inte överstiga 7 g per tvätt, och tillverkaren skall tillhandahålla refill. Refillförpackningens vikt får inte överstiga 1,7 g/tvätt.
- c) Förpackning i papp skall till minst 80 % bestå av återvunnet material.
- d) Primärförpackning i plast skall märkas i enlighet med ISO 1043.

Bedömning och kontroll: Den sökande skall tillhandahålla ett prov på förpackningen samt ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium. Det behöriga organet skall förses med en beräkning av mängden primärförpackning och ett intyg om procentandelen återvunnet material i förpackningen. För primärförpackning tillämpas definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall⁽²⁾.

9. Tvätteffektivitet

Produktens tvätteffektivitet skall jämföras med referenstvättmedel av samma typ enligt EU:s effektivitetstest för miljömärkta tvättmedel "Award of the EU eco-label to laundry detergents: performance test of household detergents" (tilldelning av EU:s miljömärke till tvättmedel: effektivitetstest för hushållstvättmedel), version av den 4 december 2002 och senare ändringar.

Bedömning och kontroll: Den sökande skall tillhandahålla en analysrapport i vilken det anges att produkten uppfyller de minimikrav som anges i detta test.

⁽¹⁾ EGT L 200, 30.7.1999, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 365, 31.12.1994, s. 10.

10. Konsumentinformation

a) Information på förpackningen

Följande (eller motsvarande) information skall finnas på eller i alla miljömärkta produkter i produktgruppen:

"MILJÖVÄNLIG TVÄTT:

- Sortera tvätten (efter färg, grad av nedsmutsning och material).
- Fyll tvättmaskinen helt.
- Ta inte för mycket tvättmedel. Följ doseringsanvisningarna.
- Använd helst tvättprogram med låga temperaturer.

Genom att använda denna miljömärkta produkt och följa dessa anvisningar minskar du vattenföroreningen, avfallsproduktionen och energiförbrukningen. Mer information om EU:s miljömärke finns på följande Internetadress: <http://europa.eu.int/ecolabel>."

Ytterligare information om tvättmedel skall kunna tillhandahållas på begäran. Det skall därför finnas en text på förpackningen där det anges att konsumenter som vill veta mer om tvättmedlet kan ta kontakt med företagets eller återförsäljarens kundtjänster.

b) Doseringsanvisningar

Om antalet smutsenheter (CPU) i effektivitetstestet överstiger 24 skall följande text (eller motsvarande) anges: "Svårslösliga fläckar måste behandlas före tvätt".

Produktförpackningen skall vara försedd med doseringsanvisningar samt en rekommendation till konsumenten att kontakta sin vattenleverantör eller de lokala myndigheterna för att ta reda på vilken hårdhetsgrad kranvattnet har.

Rekommenderad dosering skall anges för "normalt" och "kraftigt" smutsad tvätt och för olika vattenhårdhetsintervall som är relevanta i berörda länder, och eventuellt i förhållande till textilmaterialens vikt. Om det i doseringsanvisningarna hänvisas till ett doseringsmått skall måttets volym (i ml) tydligt anges på förpackningen.

För att det skall vara lättare för konsumenten att följa doseringsanvisningarna och undvika att använda för mycket tvättmedel skall ett doseringsmått som är graderat i steg om minst 10 ml kunna tillhandahållas på begäran om det inte medföljer förpackningen.

Tvätteffektiviteten skall anges för "normalt smutsad" tvätt och för de aktuella vattenhårdhetsintervallen.

Skillnaden mellan rekommenderad dosering för mjukt vatten (1) – normalt smutsad tvätt – och för hårt vatten (3 eller 4) – kraftigt smutsad tvätt – får inte vara större än en faktor 2.

Den referensdosering som används vid effektivitetstesten och för kontroll av komponenters överensstämmelse med ekologiska kriterier skall vara den samma som den rekommenderade doseringen för "normalt smutsad" och en vattenhårdhet motsvarande 2,5 mmol CaCO₃/l i den medlemsstat i vilket kontrollen har utförts.

Om den vattenhårdhet som anges i rekommendationerna är lägre än 2,5 mmol CaCO₃/l skall den maximala dosering som rekommenderas för "normalt smutsad" tvätt vara lägre än den referensdosering som anges i föregående stycke.

c) Information och märkning av komponenterna

Kommissionens rekommendation 89/542/EEG av den 13 september 1989 om märkning av tvättmedel och rengöringsmedel (*) skall tillämpas.

Följande komponentgrupper skall anges i märkningen oberoende av deras halt i produkten:

- Enzymer: angivelse av enzymtyp (t.ex. proteas, lipas).
- Konserveringsmedel: beskrivning och märkning enligt IUPAC-nomenklaturen.
- Desinfektionsmedel: beskrivning och märkning enligt IUPAC-nomenklaturen.

Om produkten innehåller parfym skall detta anges på förpackningen.

Bedömning och kontroll: Ett prov på produktförpackningen skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium.

(*) EGT L 291, 10.10.1989, s. 55.

11. Information som fordras på miljömärket

Ruta 2 i miljömärket skall innehålla följande angivelser:

- * Begränsar vattenföroreningen
- * Begränsar resursförbrukningen”.

Bedömning och kontroll: Den sökande skall lämna in ett prov på produktförpackningen som visar märkningen, samt ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium.

Databas för tvättmedelskomponenter och tillvägagångssätt för komponenter som ej är upptagna i databasen

A. Nedanstående data om de vanligaste rengöringsmedelskomponenterna skall användas vid beräkning av ekologiska kriterier

(Observera: parametrarna NBO, SI, II, THOD samt KF-faktorerna för anNBO används inte inom den här produktgruppen)

Databas för tvättmedelskomponenter (DID-listan, version 29.9.98)

DID-nr: nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktorer Faktor (LF)	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
	Anjoniska ytaktiva ämnen								
1	C 10-13 LAS (Na ϕ 11.5-11.8, C14 < 1 %)	0,3	0,3	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,3
2	Andra LAS (C14 > 1 %)	0,12	0,12	0,05	J, KF = 1,5	O	O	O	2,3
3	C 14/17 alkylsulfonat	0,27	0,27	0,03	J, KF = 0,75	O	O	O	2,5
4	C 8/10 alkylsulfat	EC50 = 2,9	0,15	0,02	O	O	O	O	1,9
5	C 12-15 AS	0,1	0,1	0,02	O	O	O	O	2,2
6	C 12-18 AS	LC50 = 3	0,15	0,02	O	O	O	O	2,3
7	C 16/18 alkylsulfat	0,55	0,55	0,02	O	O	O	O	2,5
8	C 12-15 A 1-3 EO sulfat	0,15	0,15	0,03	O	O	O	O	2,1
9	C 16/18 A 3-4 EO sulfat	inga tillförlitliga	0,1	0,03	O	O	O	O	2,2
10	C 8 – dialkylsulfosuccinat	LC50 = 7,5	0,4	0,5	J, KF = 1,5	O	O	O	2
11	C 12/14 sulfo-fettsyreemylester	EC50 = 5	0,25	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,1
12	C 16/18 sulfo-fettsyreemylester	0,15	0,15	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,3
13	C 14/16 alfaolefinsulfonat	LC50 = 2,5	0,13	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,3
14	C 14/18 alfaolefinsulfonat	LC50 = 1,4	0,07	0,05	J, KF = 2,0	O	O	O	2,4
15	C12- 22 tvål	EC0 = 1,6	1,6	0,05	O	O	O	O	2,9
	Nonjoniska ytaktiva ämnen								
16	C 9/11 A > 3-6 EO linjär eller enkel-grenad	EC50 = 3,3	0,7	0,03	O	O	O	O	2,4
17	C 9/11 A > 6-9 EO linjär eller enkel-grenad	EC50 = 5,4	1,1	0,03	O	O	O	O	2,2

DID-nr: nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktorer Faktor (LF)	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
18	C 12-15 A 2-6 EO linjär eller enkelgrenad	0,18	0,18	0,03	O	O	O	O	2,5
19	C 12-15 (Medel C<14) A > 6-9 EO linjär eller enkelgrenad	0,24	0,24	0,03	O	O	O	O	2,3
20	C 12-15 (medel C<14) A > 6-9 EO linjär eller med en förgrening	0,17	0,17	0,03	O	O	O	O	2,3
21	C 12-15 A > 9-12 EO	LC50 = 0,8	0,3	0,03	O	O	O	O	2,2
22	C 12-15 A 20-30 EO sulfat	EC50 = 13	0,65	0,05	O	O	O	O	2
23	C 12-15 A > 30 EO	LC50 = 130	6,5	0,75	O	J	O	O	0 (*)
24	C 12/18 A 0-3 EO	inga data	0,01	0,03	O	O	O	O	2,9
25	C 12-18 A 9 EO	0,2	0,2	0,03	O	O	O	O	2,4
26	C 16/18 A 2-6 EO	0,03	0,03	0,03	O	O	O	O	2,6
27	C 16/18 A 9-12 EO	LC50 = 0,5	0,05	0,03	O	O	O	O	2,3
28	C 16/18 A 20-30 EO	EC50 = 18	0,36	0,05	O	O	O	O	2,1
29	C 16/18 A > 30 EO	LC50 = 50	2,5	0,75	O	J	O	O	0 (*)
30	C 12/14 Glukosamid	4,3	4,3	0,03	O	O	O	O	2,2
31	C 16/18 Glukosamid	0,116	0,116	0,03	O	O	O	O	2,5
32	C 12/14 Alkylpolyglykosid	1	1	0,03	O	O	O	O	2,3
	Amfotera ytaktiva ämnen								
33	C 12-15 Alkyldimetylbetain	0,03	0,03	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	2,9
34	C12-18 alkylamidopropylbetain	0,03	0,03	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	2,8
	Skumbegränsande ämnen								
35	Silikon	EC0 = 241	4,82	0,4	J, KF = 0,75	J	O	O	0,0
36	Paraffin	inga data	100	0,4	O	J	O	O	0 (*)
	Mjukmedel								
37	Glycerol	LC50 > 5-10 gl	1 000	0,13	O	O	O	O	1,2
	Avhärdare								
38	Fosfater (som natrium-tri-polyfosfat STPP)		1 000	0,6	O	O	J	O	0,0
39	Zeolit A	120	120	0,05	O	O	O	J	0,0
40	Citrat	EC50 = 85	85	0,07	O	O	O	O	0,6
41	Polykarboxylater och närbesläktade ämnen	124	124	0,4	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
42	Lera		1 000	0,05	O	O	O	J	0,0
43	Karbonat/bikarbonat	LC50 = 250	250	0,8	O	O	J	O	0,0
44	Fettsyror (C > 14)	EC0 = 1,6	1,6	0,05	O	O	O	O	2,9

DID-nr: nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktorer Faktor (LF)	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
45	Silikat/disilikat	EC50 > 1 000	1 000	0,8	O	O	J	O	0,0
46	NTA	19	19	0,13	O	O	O	O	0,6
47	Maleinsyra Na-salt	125	12,5	0,13	J, KF = 0,1	O	O	O	1,2
	Blekmedel								
48	Monoperborat (som borat)	1-10	6	1	O	O	J	O	0,0
49	Tetraperborat (som borat)	1-10	6	1	O	O	J	O	0,0
50	Perkarbonat (se karbonat)	LC50 = 250	250	0,8	O	O	J	O	0,0
51	TAED	EC0 = 500	EC0 = 500	0,13	O	O	O	O	2,0
	Lösningsmedel								
52	C 1- C 4 alkoholer	LC50 = 8 000	100	0,13	O	O	O	O	2,3
53	Monoetanolamin	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2,4
54	Dietanolamin	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2,3
55	Trietanolamin	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2
	Övrigt								
56	Polyvinylpyrrolidon (PVP/PVNO/PVPVI)	EC50 > 100	100	0,75	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
57	Fosfonater	7,4	7	0,4	J, KF = 0,5	J	O	O	0 (*)
58	EDTA	LOEC = 11	11	1	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
59	CMC	LC50 > 250	250	0,75	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
60	Na-sulfat	EC50 = 2 460	1 000	1	O	O	J	O	0,0
61	Mg-sulfat	EC50 = 788	800	1	O	O	J	O	0,0
62	Na-klorid	EC50 = 650	650	1	O	O	J	O	0,0
63	Urea	LC50 > 10 000	100	0,13	O	O	O	O	2,1
64	Maleinsyra	LC50 = 106	2,1	0,13	O	O	O	O	0,8
65	Äppelsyra	LC50 = 106	2,1	0,13	O	O	O	O	0,6
66	Ca-formiat		100	0,13	O	O	O	O	2,0
67	Kiseldioxid		100	0,05	O	O	O	J	0,0
68	Högmolekylär polyetylen glykol MW > 4 000		100	0,4	O	J	O	O	0 (*)

DID-nr: nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktorer Faktor (LF)	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
69	Låg molekylär polyetylen glykol MW < 4 000		100	0,13	O	O	O	O	1,1
70	Kumensulfonat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,7
71	Xylensulfonat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,6
72	Toluensulfonat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,4
73	Na-/Mg-/KOH		100	1	O	O	J	O	0,0
74	Enzymer	LC50 = 25	25	0,13	O	O	O	O	2,0
75	Sedvanliga parfymblandningar	LC50 = 2-10	0,02	0,1	J, KF = 3,0	J	O	O	0 (*)
76	Färgämnen	LC50 = 10	0,1	0,4	J, KF = 3,0	J	O	O	0 (*)
77	Stärkelse	inga data	250	0,1	O	O	O	O	0,97
78	Zn-ftalocyaninsulfonat	0,16	0,016	0,07 (**)	J, KF = 2,5	J	O	O	0 (*)
79	Anjonisk polyester (smutsavvisande polyester)	EC50 = 310	310	0,4	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
80	Iminodisuccinat	23	2,3	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,1
	Optiska vitmedel = FWA								
81	FWA 1 (1)	LC0 = 10	1,0	0,4	J, KF = 1,5	J	O	O	0 (*)
82	FWA 5 (2)	3,13	3,13	0,4	J, KF = 0,5	J	O	O	0 (*)
	Övriga komponenter								
83	Alkylaminoxider (C 12-18)	0,08	0,08	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	3,2
84	Glyceret (C 6 -17) EO kokoat	EC50 = 32	1,6	0,05	O	O	O	O	2,1
85	Fosfaterstrar (C 12-18)	EC50 = 38	1,9	0,05	J, KF = 0,25	O	O	O	2,3

(1) FWA 1 = Dinatrium-4,4-bis(4-anilino-5-morfolino-1,3,5-triazin-2-yl)aminostilben-2,2-disulfonat.

(2) FWA 5 = Dinatrium-4,4-bis(2-sulfostyryl)bifenyl.

(*) ThOD för icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) är noll.

(**) Snabb nedbrytning i ljus.

Anmärkningar:

J = Ja, kriteriet skall tillämpas.

O = Nej, kriteriet skall inte tillämpas.

LTE = Långtidseffekt.

NOEC = Nolleffektkoncentration.

KF = Korrektionsfaktor för icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt).

THOD = Teoretisk syreförbrukning.

Tillägg I.B

Nedanstående tillvägagångssätt tillämpas i lämpliga delar i de fall då de ingående komponenterna inte är medtagna i DID-listan.

Toxicitet i vattenmiljö

De lägsta validerade data för långtidseffekt (LTE) hos fisk, *daphnia magna* eller alger måste beaktas vid beräkning av kriteriet för toxicitet vid utspädning.

I de fall då överensstämmande och/eller QSAR-data (Quantitative Structure Activity Relationships) används kan en korrektion av slutligen utvalda LTE-data övervägas.

I frånvaro av LTE-data skall följande metod tillämpas för uppskattning av LTE-data genom att tillämpa angivna osäkerhetsfaktorer (UF) på data för de mest känsliga arterna.

Icke ytaktiva ämnen

TILLGÄNGLIGA DATA	OSÄKERHETSFAKTOR
Minst 2 akuta LC ₅₀ för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	100
1 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	10
2 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	5
3 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	1
	Lägsta validerade NOEC skall användas

Avvikelser från denna regel kan medges om det kan styrkas att lägre faktorer eller data kan vara vetenskapligt motiverade. NOEC: Nolleffektkoncentration (i en kronisk toxicitetstest).

Ytaktiva ämnen

TILLGÄNGLIGA DATA	OSÄKERHETSFAKTOR
Minst 2 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	1 (lägsta NOEC)
1 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	1 (NOEC, om arten är den som är känsligast med avseende på akut toxicitet) 10 (NOEC, om arterna är mycket känsliga i akut giftighet)
3 LC ₅₀ för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	20 (lägsta LC ₅₀)
Minst 1 LC ₅₀ för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	50 (lägsta LC ₅₀) eller 20 i speciella fall (se nedan)

För det sista fallet i ovanstående text kan en osäkerhetsfaktor på 20 i stället för 50 användas endast om 1-2 L(E)C₅₀-data är tillgängliga (LC₅₀ om det gäller giftighet för fisk, EC₅₀ om det gäller giftighet för *daphnia* eller alger) och om slutsats kan dras från information för andra ämnen att försök har utförts med de mest känsliga arterna. En sådan regel kan tillämpas endast inom en grupp av likartade ämnen. Det måste beaktas att de använda LTE-data (långsiktiga effekter) måste stämma överens med en grupp av likartade ämnen med hänsyn till inverkan av t.ex. alkylkedjans längd hos LAS-föreningar (lineära alkylbensensulfonat) eller antalet EO-grupper (etoxygrupper) i alkoholetoxylat om sådana QSAR-värden kan fastställas.

Varje avvikelse från det ovan beskrivna schemat måste vara välmotiverat för det specifika ämnet.

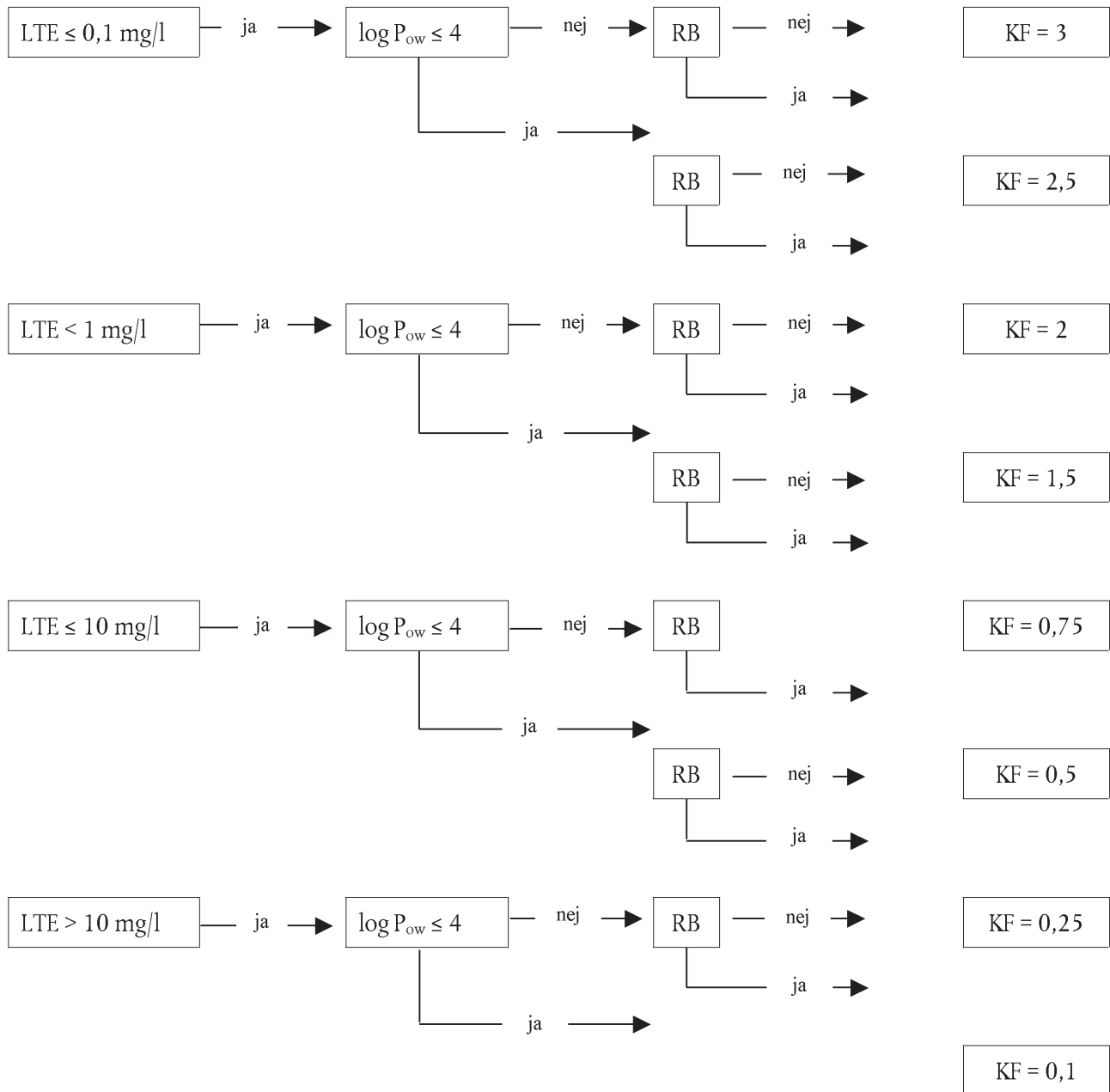
Belastningsfaktorer

Belastningsfaktorer skall bestämmas enligt kommissionens direktiv 93/67/EEG av den 20 juli 1993 där principer fastställs för uppskattning av hälsorisker för människor och miljö av ämnen⁽¹⁾ såsom angivna enligt rådets direktiv 67/548/EEG och enligt rådets förordning (EEG) nr 793/93⁽²⁾.

⁽¹⁾ EGT L 227, 8.9.1993, s. 9.

⁽²⁾ EGT L 84, 5.4.1993, s. 1.

Biologiskt icke nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt): Flödesdiagram för definition av korrektionsfaktorer (KF) ⁽¹⁾

RB: Aerobt lättnedbrytbart.

LTE: Långtidseffekt.

KF: Korrektionsfaktor.

⁽¹⁾ Korrektionsfaktorerna skall bestämmas med stöd av komponentegenskaper och tillämpas på doseringen uttryckt i g/tvätt.

Tillägg I.C

Dokumentation av anaerob nedbrytbarhet

Detta tillvägagångssätt kan användas för att ta fram den dokumentation om anaerob nedbrytbarhet som krävs för komponenter som inte ingår i DID-förteckningen:

1. Tillämpa en rimlig extrapolering. Använd testresultaten från en råvara för att extrapolera den högsta möjliga anaeroba nedbrytbarheten för strukturellt likartade ytaktiva medel. Om anaerobisk nedbrytbarhet har bekräftats för ett ytaktivt medel (eller en grupp av likartade ämnen) enligt DID-listan kan man utgå ifrån att ett liknande ytaktivt medel också är anaerobt nedbrytbart (exempelvis är C12-15 A 1-3 EO sulfat [DID nr 8] anaerobt nedbrytbart, och liknande anaerob nedbrytbarhet kan antas för C12-15 A 6 EO sulfat). Om anaerob nedbrytbarhet har bekräftats för ett ytaktivt ämne med lämpliga testmetoder kan man utgå ifrån att ett likartat ytaktivt ämne också är anaerobt nedbrytbart (exempelvis om litteraturuppgifter bekräftar att ytaktiva ämnen i den gruppen av ammoniumsalter av alkylestrar kan användas som dokumentation för liknande anaerob nedbrytbarhet hos andra kvartära ammoniumsalter med esterbindningar i alkylkedjan/alkylkedjorna).
 2. Genomför screening för anaerob nedbrytbarhet. Om ny testning krävs skall screening genomföras med hjälp av ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdig metod.
 3. Genomför nedbrytbarhetstest med låg dos. Om ny testning krävs, och om det uppkommer experimentella problem vid screeningen (t.ex. inhibition p.g.a. testämnets toxicitet) skall testet upprepas med en låg dos av det ytaktiva ämnet, vars nedbrytning skall övervakas med hjälp av kol-14-metoden eller kemiska analyser. Testning av låga doser kan genomföras med hjälp av OECD 308 (augusti 2000) eller likvärdig metod.
-